

"Vreemde" zwammen.

Het ziet er naar uit dat het nog wel even kan duren voordat de eerste nachtvorst invalt en dus kunnen we nog wel even genieten van de paddenstoelen. Deze maand wilde ik de aandacht eens vestigen op de wat vreemdere soorten uit die toch al geheimzinnige wereld van de paddenstoelen.

Naast de plaatjes- en buisjeszwammen zijn er bijvoorbeeld ook paddenstoelen die een andere manier hebben ontwikkeld om hun sporen te laten groeien, bijvoorbeeld de stekelzwammen. In plaats van plaatjes of buisjes zijn hier de hoeden aan de onderkant bezet met stekels waarop de sporen kunnen groeien. Net als bij plaatjes en buisjes wordt zo het beschikbare oppervlak enorm uitgebreid.

Oorlepelzwam

Een voorbeeld van zo'n stekelzwam is de oorlepelzwam. Deze groeit op vochtige, half begraven dennenkegeltjes. Hij is wat moeilijk te vinden en dat komt door zijn afmetingen en kleur. Hij is bruin, enkele cm hoog en de hoed is maar nauwelijks een cm in doorsnede. Het donkere steeltje zit niet in het midden van het hoedje maar aan de zijkant waardoor het enigszins lijkt op een lepeltje.

Een andere groep paddenstoelen laat de sporen binnen in een omhulling groeien. Dat zijn de buikzwammen. De meest bekende buikzwammen zijn de aardappelbovisten. Deze op aardappels lijkende paddenstoelen zijn overal in de natuur te vinden. Als ze rijp worden scheurt het omhulsel open en als je er dan tegen tikt zie je de sporen als een grote bruine wolk naar buiten komen. Normaal zie je die overal, je struikelt er bijna over, maar dit jaar zijn ze heel zeldzaam.

De grootste buikzwam is de reuzenbovist. Deze kan wel de omvang van een voetbal bereiken en dan kun je ze al van verre als grote witte ballen in de weilanden zien liggen. De meest spectaculaire van alle buikzwammen zijn volgens mij toch wel de aardsterren. Ze beginnen hun paddenstoelenbestaan als een bolletje, zoiets als een aardappelbovist maar van hun omhulsel, dat uit twee lagen bestaat, slijt de buitenste laag in een aantal driehoekige delen, zo'n vier tot acht en die krullen naar buiten om. Het bolletje in het midden komt los van de grond en de zwamvlok, opent zich bovenaan en laat, als een stoppelbaard de sporen ontsnappen.

oranje bekerzwam

Andere "vreemde" paddenstoelen zijn de bekerzwammen. Zoals de naam ook al doet vermoeden hebben ze de vorm van grote of kleinere bekers die op de grond liggen. Veel bekerzwammen, zowel grote als kleine, zijn mooie, ronde kommetjes. Dat zijn de "echte" bekerzwammen maar er zijn er ook die aan een zijde tot aan de basis zijn opengespleten. Dat zijn de diverse soorten Varkensoren en Hazenoren.

Tenslotte, want ik kan wel heel lang doorgaan nog twee groepen 'vreemde' paddenstoelen, de koraalzwammen en de kluifzwammen.

De koraalzwammen lijken, zoals hun naam al doet vermoeden, op koraal. De meest in het oog springende vertegenwoordiger van die groep is wel de kleverige koraalzwam. Enkele centimeters hoog en fel oranje gekleurd.

Al zijn andere neefjes en nichtjes koraalzwammen zijn wit of grauw en vallen niet zo op maar zijn toch ook iedere keer weer een fraaie vondst.

kleverige koraalzwam

witte kluifzwam

Tenslotte de kluifzwammen. De meest opvallende daarvan is wel de witte kluifzwam en gelukkig, die is nou elk jaar weer te zien in de IJzeren Man en bovendien vlak bij het Natuur- en Milieucentrum. Ik ga hem niet proberen te beschrijven maar bekijk de foto maar: een plaatje zegt meer dan 1000 woorden.

Zoals u ziet, is er buiten in de natuur nog heel, heel veel te zien. Alle reden om op stap te gaan.

Herman Beuvers